

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO NR. I-621 2, 6, 10, 15, 17, 18, 20 IR 21 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2693 2 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 2, 6, 10, 15, 17, 18, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2693 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant nuo 2021 m. sausio 1 d. užtikrinti 70 Eur dydžio universalios išmokos vaikui (vaiko pinigų), skiriamos kiekvienam vaikui, mokėjimą, atsižvelgiant į bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydį, nuo 2021 m. didėsią nuo 39 iki 40 Eur.

Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 17 d. priimtu Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 2, 6, 10, 15, 17, 18, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-2693 nuo 2021 m. sausio 1 d. nustatytas 1,8 BSI dydžio universalios išmokos vaikui dydis, atsižvelgiant į 2020 m. indeksuotą BSI dydį – 39 Eur, tačiau neįvertinus, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. indeksuotas BSI dydis sieks 40 Eur.

Įstatymo projekto tikslas – universalios išmokos vaikui (vaiko pinigų) dydį nuo 2021 m. susieti su tų pačių metų indeksuotu BSI dydžiu.

Įstatymo projektas yra 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto lydimasis teisės aktas, todėl Lietuvos Respublikos Seime numatoma jį svarstyti kartu su šiuo įstatymo projektu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ministerija) Piniginės paramos ir būsto skyriaus vedėja Svetlana Kulpina (tel. 8 706 64 264, el. p. Svetlana.Kulpina@socmin.lt) ir vyriausioji specialistė Ieva Aninkevičiūtė-Gorbyliovienė (tel. 8 706 64 283, el. p. Ieva.Aninkeviciute@socmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Nuo 2020 m. sausio 1 d. pagal Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą kiekvienam vaikui nuo gimimo dienos iki 18 metų ir vyresniam kaip 18 metų asmeniui, jeigu jis mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, bet ne ilgiau, iki jam sukaks 21 metai, skiriama ir mokama 1,54 BSI dydžio (60,06 Eur) išmoka per mėnesį. Taip pat gausių šeimų (auginančių 3 ir daugiau vaikų) ir nepasiturinčių šeimų (auginančių 1 ar 2 vaikus) vaikams, neįgaliems vaikams papildomai skiriama išmoka vaikui – 1,03 BSI dydžio (40,17 Eur).

Nuo 2021 m. sausio 1 d. universalios išmokos vaikui (vaiko pinigų) dydis nustatytas 1,8 BSI dydžio.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2021 metų BSI dydis bus indeksuojamas ir padidės nuo 39 iki 40 Eur, Įstatymo projektu siūloma nuo 2021 m. sausio 1 d. nustatyti universalios išmokos vaikui dydžio koeficientą – 1,75 BSI dydžio, taip užtikrinant išmokos vaikui padidėjimą nuo 60,06 Eur iki 70 Eur.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikia imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Numatomos teigiamos teisinio reguliavimo pasekmės aptartos šio aiškinamojo rašto 4 punkte.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projekto antikorupcinis vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatomis, nes Įstatymo projektu numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su išmokų vaikams mokėjimu iš valstybės biudžeto lėšų.

Atlikus Įstatymo projekto antikorupcinį vertinimą, korupcijos rizika nenustatyta.

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas įstatymas tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams ir Įstatymo projekto sąvokų, jas įvardijančių terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus.

10. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės normas.

11. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir terminai

Įstatymui įgyvendinti priimti įgyvendinamųjų teisės aktų nereikia.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Pritarus Įstatymo projektu siūlomi nuostatai, papildomų lėšų iš valstybės biudžeto nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai, rekomendacijos ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą, specialistų vertinimų, rekomendacijų ir išvadų nebuvo gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Reikšminis Įstatymo projekto žodis yra „išmoka vaikui“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Būtina skelbti anglų ir rusų kalbomis.